

La portentosa veu de Malala

La xiqueta castigada pels talibans per voler estudiar, reivindica el valor de l'educació

El País-Gloria Lomana

Tenia 17 anys, la persona més jove que pujava a arreplegar un Premi Nobel, enaltida en els seus alts talons, gràcies als quals va aconseguir mesurar cinc peus i dues polzades. Ni un murmurí en l'auditori en escoltar la decidida veu de Malala, la xiqueta pakistanesa a qui els talibans li havien espanyat el crani per la seua tossudessa de voler estudiar. Escoltant-la, entre l'il·lustre públic, també estaven Shaiza i Kainat Riaz, disparades al costat d'ella en la vall de Swat. I Kainat Somro, una altra amiga de l'ànima, el germà de la qual va ser assassinat pels terroristes. "Sobrevivim. I des d'aquell dia les nostres veus no han fet més que créixer". La xiqueta va explicar la seua història perquè, va dir, era la de moltes altres. Els seus pares li van cridar Malala perquè en pastún significa "immersa en la pena", "trista". Potser es van quedar curts davant la desesperança que va sentir quan, recentment complits els 10 anys, els talibans van arrasar 400 escoles, van prohibir a les xiquetes anar a les aules i van devastar els seus grans somnis d'aconseguir l'educació reservada per als xics. Immersa en la pena perquè ja no podia pintar-se en les mans les equacions matemàtiques amb henna, en l'aula, al costat de les seues amigues. Els terroristes van voler esborrar-li el món dels colors i l'aroma del tint a fulles seques, flors oloroses, pomells de fruits. Els llogarets al nord de Pakistan feien olor de destrucció i metralla. Amb l'ajuda del seu pare, un gran professor i millor home, protector d'un col·legi de xiquetes, va començar a escriure en urdu un blog en la BBC. "Tenia dues opcions: una era callar i esperar al fet que em mataren; l'altra, parlar alt i que em mataren. Vaig decidir parlar alt " a 12 anys", aquell 9 d'octubre de 2012, el baluern del tret que li va travessar el cap li va pintar la vida en negre. Va despertar a Regne Unit, i va salvar la vida davant la commoció mundial.

La seua amiga siriana Mezun va haver de fugir de Síria a un camp de refugiats de Jordània. La seua amiga nigeriana Amina va conèixer com Boko Haram segresta a xiquetes de les escoles, les viola, les fa desaparèixer, les mata pel delictes de voler estudiar. Malala diu que maten a estudiants i mestres perquè el poder de la veu de les dones els espanta. És cert que el seu afany és apartar-les de l'educació. Sucedeeix amb milions de xiquetes que no van a escola. Unes altres, en moltes parts del món, són expulsades del saber sense ni tan sols conèixer com escriure el seu nom, perquè els seus pares, germans, tribus, soldats, rajades d'animals, decideixen traficar amb elles. Pense en les xicotetes de nou o deu anys obligades a contraure matrimonis forçosos, sofridores de marits-amos i embarassos prematurs. Açò li va passar a la gran amiga de Malala que somiava a ser mèdica i va ser lliurada a un home als 12 anys. A la meua ment vénen també les xicotetes xiquetes embarassades els diminuts cossos de les quals rebenten amb doloroses fístules, la qual cosa els suposa el repudi marital i familiar. Cap d'aquestes xicotetes sap el que és complir un somni. Les xiquetes representen el grup més gran d'exclusió del planeta, dramàticament discriminades amb el còmplice silenci dels règims polítics o religiosos en els quals viuen. Per açò, avui, em reconforta saber que Malala s'ha sentit feliç i emocionada en visitar la seua terra natal de Pakistan, però ha tornat a la Universitat d'Oxford a seguir estudiant Economia, Filosofia i Ciències Polítiques. Allí va haver de formar-se també Benazir Bhutto, la primera dona que es converteix en primera ministra de Pakistan. En els dies previs a la seua elecció, el líder islàmic Mohammed Amin Minhas va afirmar que "una nació que escull a una dona per a liderar el seu Govern no prosperarà". Dels dos primers capítols de l'Alcorà, Malala va aprendre dues paraules: la primera va ser igra, que significa llegeix, i la segona wal-galam, que significa la ploma.

Un any abans de rebre el Nobel, el dia en què complia 16 anys, Nacions Unides la va acollir per a commemorar el Dia de Malala. La feblesa, la por i la desesperança havien mort —va afirmar ella—, perquè en el seu lloc havien nascut el poder i el coratge. Si podem arribar a la Lluna, i aterrar en Mart, aquest segle XXI ha de convertir en realitat el somni d'una educació de qualitat per a tots, és l'única solució. Va ser com va argumentar que "un xiquet, un mestre, un llibre i un llapis poden canviar el món". Ella és el cas.

Pròxima concentració 27 de maig de 2018
Montcada, 29 d'abril de 2018